

בעזרת

קונטרס

אמירה נעימה

דברי תורה

שנשמעו מאת

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שבת קודש

פרשת שמיני

תשפ"ד לפ"ק

יצא לאור ע"י

מכון מל אורות

להוצאת ספרי רבו"ק מסקאליע

שנת תשפ"ה לפ"ק

קונטרס זו וכל ספרי רבותינו הק'
ניתן להשיג

בבית המדרש בית יצחק סקאליע
1335 - 48th Street
Brooklyn, New York, 11219

(718) 686 - 0543

בעוה"ת

שבת קודש פרשת שמיני – החודש תשפ"ד לפ"ק

קידושא רבה

מגילה לב.), שאינו רק תקנת חכמים, אלא הוא מסורה מסיני.

אמנם צריכים ללמוד קצת מהלכות החג, כדי לדעת מה שהוא שאלה, ומה צריכים לשאול מהרב או המורה הוראה, ועל כן צריכים לעיין בהלכות החג, ובכן צריכים לעסוק קצת בהלכות החג, ואפילו במה שהזכיר א"ז זצוק"ל פעם, בקיצור שלחן ערוך, בהלכות בדיקה וביטול וכדומה, לדעת הלכות החג.

והנה בספה"ק צבי לצדיק (בפרשתינו) הקשה בלשון הפסוק, דכתיב שהקב"ה קרא למשה ואהרן וזקני ישראל, ולא הזכיר מה שאמר להם. ועוד הקשה במה דכתיב ביום השמיני, שהלא יום זה היה יום ראשון לבריאת העולם והוא ראש חודש ניסן, ואם כן היה ראוי לכתוב ביום הראשון, או ויהי ביום השמיני למילואים.

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל, ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת וגו'. ופירש"י קח לך עגל, להודיע שמכפר לו הקב"ה על ידי עגל זה, על מעשה העגל שעשה. דכיון שאהרן לא עשה העגל בידים, היה יכול לזכות לכפרה עליו.

והנה, עומדים בשני שבועות שלפני חג הפסח, אשר ליל פסח כל אחד שואל הד' קושיות. ובכל בית יש לכל הפחות איזה שאלה שצריכים לשאול לדיין או לרב. יש שאלות בנוגע לבדיקת חמץ, ומקוים שלא יהיה שאלה אודות חולדה שגיררה חמץ, ועוד יש כמה שאלות בנוגע לשיעורים וכדומה.

כי שני שבועות קודם החג שואלים ודורשים בהלכות הרגל (פסחים ו), לדעת רשב"ג), וכמשמע בנצי"ב (עי' מרומי שדה

וכו', שהוא עבודת קרבנות כמו שפירשו כל המפרשים (עיי"ש ברע"ב).

ואם כן יש לתמוה איך נתנה העבודה הלזו לאהרן ולבניו, הלא אהרן הכהן הוא חתום במדת ההוד, אשר מדה זו אינה רומזת על שלימות השמחה.

ורק אדרבה, כי לפעמים נהפך לבחינת דו"ה ח"ו בעונותינו הרבים, שהוא בחינת עצבות כנודע, שהוא היפוך של שמחה, ואם כן יותר טוב היה לבחור באיזה קדוש ה' אחר החתום במדה אחרת [דרך משל מדת חסד], הרומז יותר לשמחה ממדת הוד, שהוא רומז גם על ההיפוך כנוצר.

ונראה דהנה ראיתי אחד קדוש מדבר, הוא הסבא קדישא הגאון המגיד מקאזניץ ז"ל בספה"ק באיזה מקום לאיזה ענין אחר (נד ישראל, אות מ"ט) שכתב שם שהמיתוק לבחינת הוד שנעשה צירוף דו"ה ח"ו, לצרף העצם המדה הח' לאתוון דו"ה ונעשה צירוף חדו"ה, עיי"ש.

[ואות ח' יכול לרמז למדת הוד, שהוא מדה הח' כשמונים מלמעלה למטה, חכמה בינה חסד גבורה תפארת נצח הוד.

ותירץ וז"ל ק, ונראה דהנה כתיב (תהלים ק' ב) עבדו את ה' בשמחה וכו', וכהנה רבות בכתובים המוכיחים שהעבודה צריכה להיות בשמחה, צא ולמד בספה"ק שהאריכו בזה שהעיקר העבודות הוא השמה של עבדות, שהוא שש ושמש לעשות רצון קונו יתברך שמו, עיי"ש.

[וכן מבואר בספה"ק (עי' פני דוד להחיד"א, עקב) שעיקר החלק שלנו במעשה המצות אינו עצם עשיית המצוה, אלא עיקר המצה הוא מה שעושים המצוה מתוך שמחה, כדכתיב (תהלים צ"ו י"א) 'שמחו ה'שמים ו'תגל ה'ארץ, אשר מראשי תיבות מפסוק זה יוצא הצירוף של חודש ניסן.

אשר על כן היה ראוי לכתוב בתורה הק' בתחלת פרשת הקרבנות, ויהי ביום הראשון, שהוא ראשון לחודש ניסן, והוא גם ראשון ויסוד בקיום המצות, וכקושיית הצבי לצדיק הנ"ל.]

והנה, עבודת סתם היא עבודת הקרבנות, כמבואר בפרקי אבות תיכף מתחילה (פ"א מ"ב) על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה

חדו"ה, ובאמצעות זאת שפיר יהיה דייקא הוא הנבחר לעשות עבודת הקרבנות, כי על ידי זה יתקיים שפיר עבדו את ה' בשמחה וכו' כנ"ל.

ולכן שפיר סמיך ליה תיכף אחר כך, ויאמר אל אהרן קח לך וכו', כי מעתה שפיר הוא הנבחר לעשות עבודת הקרבנות, יען שצירוף מדתו ואיכותו הוא בחינת חדוה ושמחה כאמור, עכל"ק.

הרי ביארנו הענין של חדוה, שהוא להעלות להפך הדוה לחדוה.

והמעם שנאמר באהרן דייקא הלשון חדו"ה יותר משאר לשונות של שמחה, יבואר על פי מה שכתב המלבי"ם (שמות י"ח י) לבאר הגדר של חדוה וזל"ק, שחדוה מורה שמחה פנימית רוחנית המתגברת על עצב החיצוני [כי כל עבירות הן בחיצוניות], כמו שנאמר ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם, עכל"ק.

והוא מאד מתאים לענין חדוה האמור כאן, שהוא להפך דוה לשמחה, ודו"ק.

מעתה נביא עוד קטע מדברי הצבי לצדיק

אבל בפשטות הכוונה להרים מדת הוד, לספירה הח' מלמטה למעלה, היא ספירת בינה, שהוא עולם התשובה.]

וזה פירוש הכתוב לפענ"ד (דברי הימים - א', ט"ז כ"ז), הוד והדר לפניו עוז וחדוה במקומו כנוכר, הוא מיתוק גמור במקומו ממש, והיינו אף בצירוף בחינת דו"ה ח"ו וכו', וזהו הוד והדר לפניו דייקא, עוז וחדוה במקומו דייקא, הבן מאד.

[ונראה כוונתו במה שכתב עוז וחדוה 'במקומו' דייקא, הוא על דרך שאמרו חז"ל (יומא פו:) שתשובה גמורה הוא באות מצב ובאותו מקום שחטא, וכפסקו של הרמב"ם (הלכות תשובה פ"ב ה"א) שזוהו תשובה גמורה. וזהו עוז וחדוה במקומו דוקא, שעל ידי תשובה גמורה, יתהפך הו"ד לחדו"ה.]

ומעתה זה הוא גם כן הענין דפרשתינו כאן, ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו וכו', בהקדם אשר ז' המדות נקראות בשם ז' ימי הבנין דייקא, וזה הוא ויהי ביום השמיני וכו' דייקא, היינו העצם המדה הח' שהוא אחד מז' ימי הבנין, קרא משה לאהרן ולבניו וכו', שהוא סוד בחינת הוד, כדי שיהיה צירוף

שמדתו הוד המורה גם על ענין דוה. הלא העבודה צריכה להיות מתוך שמחה.

ותחלה נבאר יותר זה שאהרן הכהן מדתו הוד. דהנה איתא במשנה (אבות פ"א מ"ב) שאהרן הכהן היה אוהב שלום ורודף שלום, ובודאי לא היה מצער אף אחד ח"ו. אבל מדתו היתה מדת ההוד, אשר מצד ימין - סטרא דחסד - יש מדת נצה, ומצד שמאל - סטרא דגבורה - יש מדת הוד, וגם רבי שמעון בר יוחאי היה מדתו הוד שבהוד.

ואם כן מדוע ניתנה העבודה לאהרן הכהן שמדתו הוד, שיש בו קצת דין. הלא עבודת הקרבנות צריכה להיות בשמחה.

ולכאורה זהו טעם שירת הלויים בשעת עבודת הקרבנות, כי על ידי שירת הלויים מתוך שמחה, היו מרוממים הכהנים שיגיעו למדרגה של שמחה.

וכמו דאיתא במשנה ערכין (פ"ב מ"ו), שהיו ילדים השרים עם הלויים, שהיו נקראים צוערי הלויים, שהיה קולם צלול וגבוה, עד שלא יכלו הלויים להגיע לדרגת קולם, והיו מצטערים על ידי זה.

וזלק, יש מקום לומר עוד, שבחינת אות הלזה דאות ח' הנזכר, קרא משה גם כן לשמו העצמי מקודם, יען שגם הוא בסוד בחינת הח' הלזו אשר שהוא סוד דתריין פלגי דגופא כנודע.

כדי להורות אחר כך לאהרן שהעיקר הוא שתהיה העבודה בשמחה ממש, כלישנא דקרא עבודת ה' א' בשמחה הנ"ל, שכן בצירוף הח' למשה נעשה צירוף שמח"ה והבן.

וזהו ויהי ביום השמיני, קרא משה לאהרן וכו', דייקא שכן ויהי ביו"ם הנזכר בהצטרף אל אהר"ן עולה באמת מספר משה, ובהצטרף גם השמיני שהוא סוד הח' נעשה צירוף שמחה כאמור וכו', עכל"ק.

ויש להוסיף רמז שמח"ה חדו"ה [עם האותיות והתיבות], בגימטריא דו"ד ב"ן יש"י, שמצד אחד יש שמחה ומצד אחד יש חדוה, ודו"ק.

ונראה לי בעז"ה להוסיף בנוגע להערתו של הצבי לצדיק, מדוע נבחר אהרן לעבוד עבודה, הגם

נחזור לענייננו, שבכח שירת הלויים, לרומם הכהנים, וגם הקרבנות עצמם, שישמחו על הזכיה שיש להם להיות במצב כזה, שהם חלק מעבודת בית המקדש, והבן.

והנה, כתב א"ז בהגדה לבנת

הספיר, שמניחים המצות

שהם כנגד המוחין, תחת הקערהו הסימנים כנגד הספירות חג"ת נהי"ם, כי בצאת ישראל ממצרים, היו בני ישראל דומים לתינוק היונק מאמו, אשר האם מנשאת את הבן אליה, שיכול ליינק, כך המצות שכנגד המוחין, ובכללם מדת בינה, דהיינו אימא עילאה, מנשאת הספירות שנקראים בנים, להשפיע עליהם.

ולדרכנו יש להוסיף בזה עוד כוונה, דכתיב (תהלים קי"ג ט') אם הבנים שמחה, ועל ידי שהאם, דהיינו המצה - שכינתא עילאה - מנשאת הבנים, היינו כנסת ישראל, מביאם לידי שמחה, וד"ל.

כי נחוץ מאד לגשת לעבודת ליל הסדר מתוך שמחה, שבזה משאירים רושם חזק בלב הילדים.

ועדיין מצלצלים באזני הסדרים של א"ז

והנה, בקרב הקרבנות כגון עולה או חטאת, היו גלגולי נשמות שהיה להם תיקון על ידי הקרבת קרבנות. וגם הם הגיעו לידי שמחה על ידי שירת הלויים, על שזוכים להיות נקרבים כקרבנות בבית ה'.

ובזה יש להבין עומק מעשה שהיה אצל הרה"ק בעל אוהב ישראל מאפטא זצוק"ל בסוף ימיו. הרה"ק מאפטא גר בקומה שניה, ופעם עלה אליו אדם גס, ואמר הרה"ק מאפטא, יך עלה שור לקומה שניה, שמרוב הזדככותו כבר לא ראה אדם, אלא אדם הדומה לבהמה. ולפעמים אכן כך נעשה, שמוכרח האדם להתגלגל לבהמה.

עוד עובדא מענין קרבנות היה אצל הרה"ק מאפטא. שפעם נכנס אצלו אדם אחד, והרה"ק בעל אוהב ישראל התחיל לשחוק, וביאר שבגלגול הקודם היה כהן בבית המקדש, והיהודי הוא בא עם קרבן חטאת, והקרבת נשמה מידו, והתחילה לרוץ בחוצות ירושלים, והיהודי הוא היה מוכרח לרדוף אחריו ולתפסו. וגם אז היו משחקים מהמהרה הזה.

והיא המצוה היחידה שיש בחינה כזאת, שיכולים לאכול אמונה, ועל ידי זה יכולים להפשיט אמונה בכל הגוף. ומי שיש לו ח"ו מיחוש, יש לו המצה של ליל שני, שהוא לחם של רפואה (וזה"ק ח"ב קפג:), רפואת הגוף והנפש.

ואם מאמינים, כך הוא באמת, והעיקר שיהיה לנו אמונה רצון ובטחון. ולפלא שג' אותיות ראשוונת של בראשי"ת, הן בר"א נוטריקון א'מונה ר'צון ב'טחון, ועל ידי זה נוכל להמשיך בטחון לכל השנה כולה, שיהיה בטחו בה' עדי עד כי ב'ה' ה' צור עולמים (ישעיה כ"ו ד'), ובא לציון גואל במהרה בימינו, אמן.

זצוק"ל, אשר זכיתי להצטרף בהם ברשותו, ולפני כן בויליאמסבורג כשהיו כל המשפחה הולכים אצלו.

ולא היו שם כלי כסף גדולים, אלא הקערה היתה קערה פשוטה שעליו היו מונחים מצוות לילה, והיתה מונחת על הג' מצות שכנגד חכמה בינה ודעת, וכנגד אברהם יצחק ויעקב. והיו צריכים לומר על הנסים, שלא ישברו המצות תחת המשא של הקערה והסימנים.

ובלילי פסח בליל ראשון המצה היא מיכלא דמהימנותא (וזה"ק ח"ב מא.), והרי זה זכיה נפלאה, שיכולים לאכול אמונה,

סעודה שלישית

בפני עצמו, וכל יום הוא יום טוב בפני עצמו, אשר על כן אין אומרים תחנון בכל חודש ניסן, כיון שהוא חודש של ראשי חדשים.

ובזה יש לפרש מה שכתב רש"י (בראשית א' א') לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל ליסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו.

והמעם שהיה צריך התורה להתחיל מהחודש הזה לכם, שראש חודש הוא מצוה מיוחדת וכח מיוחד שיש לבני ישראל. ועוד יותר, בחינה זאת, שיש חודש ניסן שכולו ראשי חדשים, מה שאין לאומות העולם.

ואם כן כמה יקר הוא כל יום של חודש

וידבר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר, החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. פירש"י הזה, נתקשה משה על מולד הלבנה באיזו שיעור תראה ותהיה ראויה לקדש, והראה לו באצבע את הלבנה ברקיע ואמר לו כזה ראה וקדש.

ובספ"ק חתם סופר (בא) כתב דבר נפלא וזל"ק, החדש הזה לכם ראש חדשים, כתב של"ה (פסחים, גר מצוה) כל ימי החדש הם קדושים כראשי חדשים, והנה חדש ניסן כולו ראשי חדש, אשר כל יום כלול מחדש א', והוה שלשים חדשים, שהם ב' שנים ומחצה. והיינו שנחלקו בית שמאי ובית הלל אי נח שנברא או שלא נברא (עירובין יג:) וכו', עכל"ק.

לפי זה דרך משל, יום ט"ו ניסן, שבו נצטוינו לספר ביציאת מצרים יש לה שייכות מיוחדת להחודש שכנגד ט"ו בניסן דהיינו סיון של השנה השני.

ונמצא שכל חודש ניסן הוא ענין נפלא, שכל יום שבחודש הוא בגדר ראש חודש

גם זה הסדר כנוצר הוא בזכר, כי תשרי גלגלת הזכר, חשון כסליו ב' אודנין, טבת שבט ב' עיינין, אדר חוטם. וגם כאן נשאר פה שלו נעלם.

וזה סוד קידוש חודש, שצריכים הדיינין לקדש אותם בפה הדיינין, והנה לפי שחסר מן הפה של הזכר, לכן אין להתיר לעבר שום חדש מלבד אדר.

ובזה טעה חזקיה המלך ע"ה שעיבר ניסן בניסן, וטעה הוא לפי שאין לעבר רק אדר ב', והוא פה של הזכר שהוא מכלל השנה שעברה להשלים הפה אך ניסן הוא משנה הבאה.

[ואיתא בספה"ק בני יששכר (מאמרי אדר, מאמר ד'), שחודש אדר שני הוא לגמרי למעלה מן הטבע, ואין לה מזל בפני עצמו. ויש לומר שחודש אדר שני הוא החודש שבו היה הנס פורים, כי חודש אדר הוא החודש היחיד, שהוא בחינת פה דדוכרא.]

ענין החדשים כבר בארנו בתפלת ראש השנה, מתשרי עד אדר ו' קצוות דדוכרא, כי אדר חוטם, וניסן, פה דדוכרא ונעשה

ניסן, שכל יום של חודש ניסן הוא יום טוב בפני עצמו והוא ראש חודש של עצמו.

איתא בספה"ק ליקוטי תורה להאריו"ל וזל"ק, דע כי כל חדשים הם במלכות, והענין יש בזה ב' בחינות, א' מצד עצמה [כי בעצם הלבנה כנגד מלכות, בחינת נוקבא], והב' היותה מצד הזכר, כמו שנכתב בעז"ה. והנה היא מתחלת מחודש ניסן.

ודע כי כל החדשים נקראים ראש חודש, והענין כי כולם בחינת הראש, ולכן כל חודש יש בו מספר גדול ל' יום, וסדרם כך הוא, ניסן גלגלתא, אייר סיון ב' אודנין, תמוז אב ב' עיינין.

ולכן נחרב בית המקדש בתמוז אב, בסוד עיני עיני יורדה מים (איכה א' ט"ו), שהם ב' עיינין הנזכרים. והנה כשנדע מהות עינים ההם הם סוד נצח הוד, ולכן עיקר החורבן בעין שמאל חודש אב. וזהו כל היום דו"ה למפרע הו"ד [ועל כן החורבן התחילה בשבעה עשר בתמוז, ונמשכה לתשעה באב ועשירי באב], אלול חוטם, נשאר הפה כאן שאינו במנין והוא נעלם.

גלגלתא בנוקבא, כי יוצא ההבל פה דדכורא לגלגלתא דנוקבא [כיון שדכורא היא גבוה מנוקבא, לכן משפיע פה דדכורא על גלגלתא דנוקבא], ונמצא שמועיל ניסן לו ולה, עכל"ק.

ודברים אלו הם יסוד גדול בנוגע לחודש ניסן, דכיון שניסן הוא מועיל לו ולה, יובן יותר מה שהקדמנו שחודש ניסן כולל הראשי חדשים של כל החדשים, דכיון שראש חודש ניסן מועיל לו ולה, על כן יכולה חודש ניסן להיות ראש לחדשים דנוקבא ולחדשים דדכורא.

וכן יובן שנשים חייבות בכל המצוות של חודש ניסן, כגון בדיקת וביעור חמץ, אכילת מצה ומרור וכו', כיון שחודש ניסן מועיל לו ולה.

עוד יוצא לנו מדברי האריז"ל, שאייר וסיין כנגד ב' אונים, ובכני סיון כנגד חוש השמיעה. ומבואר בכתבי האריז"ל (ע"ח שער ח' פרק ב'), שאחר השבירה חוש השמיעה גבוה מחוש הראות.

והנה, בשעת מתן תורה כתיב (שמות כ' ט"ז) וכל העם ראים את הקולת וגו'.

פירש"י שהיו רואים את הנשמע. ואא"ז בהקדמה לספר מקור הברכה נסתפק אם האזניים קבלו חוש הראות, או העינים קבלו חוש השמיעה.

ולפי זה יש לפשוט ספיקון של אא"ז בהקדמה לספה"ק מקור הברכה, אם במתן תורה קיבלו האזנים חוש הראות, או העינים קיבלו חוש השמיעה.

אשר לפי דברי האריז"ל שחודש סיון זמן מתן תורתנו כנגד און, נראה ברור שהאזנים קיבלו חוש הראייה, והבן

ממשיך האריז"ל וזל"ק, לכן מעברין אדר ולא חודש אחר כדי שיהא חודש ההוא בפומא דדכורא, לכן צריך לקדש החודש ולומר מקודש, כמו שנאמר (ויקרא כ"ג ב') אשר תקראו אותם, כי על ידי הבל פה נעשה גלגולת דילה, וגם ו' הם מניסן עד תשרי. נמצא כי אלול חוטמא דילה וכו'.

ונ"ל חיים, דלא שייך פה אלא בניסן דמפומא דילה נעשה גלגלתא. אך בתשרי אינו רק גלגלת דילה ולא פומא דילה, כי אין גולגלתו נעשה מפומא דילה. והראיה

דאם כן יעברו אלול כמו אדר, עכל"ק.

אופנים של השלמת פה דדכורא, א) בשנת העיבור, שאז אדר שני נעשה פה דדכורא. ב) ניסן מועיל לו ולה, כי הוא פה דדכורא ונעשה גלגלתא דנוקבא. ג) על ידי שאומרים מקודש מקודש בכל חדשי השנה.

למדנו מדברי קדשו, טעם לשבח לגודל העסק שבית דין עושים במצות קידוש החודש, שכל מי שראה הירח היה צריך לעלות לירושלים, כיון שאמירת מקודש מקודש, היא שנתנה פה לכל השנה כולה.

ואפשר לומר עוד, שהכח של אדר שני שהוא למעלה מן הטבע, משפיע פה לניסן גם בשנים שאין בהם אדר שני, ועל ידי זה בשאר השנים נעשה ניסן פה דדכורא וגם גלגלתא דנוקבא, שיש לו פה דדכורא מכחו של אדר שני בשנה מעוברת, שמשפיע על חדשי ניסן שבכל שאר השנים.

וכן יובן כשביקש הקב"ה לשלוח משה רבינו לגאול את ישראל, לא רצה משה רבינו לילך, כי אמר שהוא כבד פה וכבד לשון (שמות ד' י'), וערך ויכוח כל כך קשה, כי טען שאין לו הכח הזאת להשלים הפה שחסר לכל החדשים.

ועל פי דברינו, נזכה להבין עומק דברי קדשו של החתם סופר שהקדמנו. שלפי דברי החתם סופר, בחודש ניסן כלולים ראש חדשים של שני שנים ומחצה. ועל זה נחלקו בית שמאי ובית הלל, אם נוח לו שנברא משלו נברא.

ועל כן החודש 'הזה' לכם' סופי תיבות מש"ה, כי נתקשה משה במולד הלבנה, הרי צריכים להשלים הפה של חדשי השנה על ידי שאומרים מקודש מקודש, הלא הוא כבד פה וכבד לשון.

ולדרכנו יובן יותר, דהנה לפי החשבון שנה מעוברת הוא בכל שנה שנית או בכל שנה שלישית, ובכך במשך שני שנים ומחצה, בדרך כלל יש שנה

ועל זה אמר הקב"ה למשה כזה ראה וקדש, לא כן הדבר, אלא אתה משה תהיה הגואל של ישראל, ותמשיך להם כח הפה.

ומדברי קדשו יוצא לנו, שיש שלשה

מעוברת ואדר שני, והוא שמשפיע ונותן כח להחודש הזה לכם ראש חדשים, חודש ניסן, להשלים הפה החסרה, בכל החדשים בכח אדר שני.

ושפיר יש כאן החשבון של ל' ראשי חדשים שהם שני שנים ומחצה, אשר בהם יש חודש העיבור, ומכח אדר שני יש השלמה של הפה לכל החדשים, ודו"ק.

וכיון שחודש ניסן כלול מפה דדכורא וגלגתא דנוקבא, בחודש ניסן יש דגש במצות התליות בפה בחודש ניסן.

וכן מבואר עוד שם בליקוטי תורה טעמי המצות וזל"ק, מצות ספור יציאת מצרים, הענין כי פסח הוא פ"ה ס"ח [ס"ח בגימטריא חיי"ם], והוא סוד המקיפין היוצאין מן הפה בימי פסח ובימי העומר, כנזכר אצלינו במצות ספירת העומר.

ולכן צריך לספר ביציאת מצרים, כי הוא יציאת החסדים מן הגרון הנקרא מצרים, ולכן אנו מספרין אותה לכיון שאותה יציאת מצרים הוא גם כן דרך הפ"ה הסמוכה לגרון הנקרא מצרים, כדי שיהיו בחינת המקיפין כנ"ל, עכל"ק.

והיינו כמו דאיתא בכתבי האריז"ל (פע"ח שער חג המצות פ"א) שבמצרים שלטה הקליפה והיה בחינת מיצר הגרון אלא יוכלו המוחין להשפיע להמדות, וביציאת מצרים, יצאו בני ישראל מהמיצר הזאת.

ולדרכנו כיון שבחודש ניסן יש הכח של פה דדכורא בכח אדר שני, ובכך יש כל המצות התליות בפה מצות סיפור יציאת מצרים שבלייל פסח.

ועד כמה גדולה הכח של חודש ניסן, אשר יש בה חג הפסח, עד שיכולה גם לעשות פסח שני. כאיתא בשם הרה"ק בעל בית ישראל זצוק"ל, שהקשה מהו הענין של פסח שני וכי מצינו שיבקשו בני ישראל עוד יום טוב, ויתן להם הקב"ה עוד יום טוב.

ותירין, שמגודל התשוקה של בני ישראל שנשטמאו בטומאת מת בנדב ואביהוא, ולא יכול להקריב הפסח, מזה נולד פסח שני.

ולדרכנו מובן יותר, דכיון שחודש ניסן הוא חודש שכולל כל חדשי השנה, וכל

יום של חודש ניסן הוא יום טוב וראש חודש, מכח פסח ראשון, יכול להיות נולד פסח שני, ודו"ק היטב.

ובכן כמה יקרים הם הדיבורים של ליל הסדר וסיפור יציאת מצרים, וכל תיבה וכל אות שאומרים יקרה היא מאד.

ולעומת זה, עד כמה צריכים להזהר מדיבור לשון הרע והרכילות, ושאר דיבורים שמוטב היו שלא לאומרם, וכמה לשונות חריפים יש בדברי חז"ל על אודות הגרעון של דיבורים אשר לא כדת. וכמה גדולה היא כח הדיבור של חודש ניסן, ובא לציון גואל במהרה בימינו, אמן.

תוכן קצר

קידושא רבה

ד"ה ויהי, בכח יום השמיני, נתעלה אהרן מדוה לחדוה ושמחה.
 ד"ה ונראה, שירת הלויים הכניסה שמחה בהכהנים בעבודתם, ובהבהמות
 שזכו להיות נקרבים על גבי המזבח.
 ד"ה והנה, בליל פסח השכינה הק' מנשא בני ישראל ומביאם לידי שמחה.

סעודה שלישית

ד"ה וידבר, כל יום של חודש ניסן, הוא קצת יום טוב, שהוא ראש חודש
 של אחד מהחדשים של השנים הבאים.
 ד"ה איתא, החדשים מתשרי עד אדר בבחינת דכורא, והחדשים מניסן עד
 אלול בבחינת חדשים דנוקבא - ניסן הוא פה דדכורא וגלגתא
 דנוקבא.
 ד"ה עוד, בשעת מתן תורה, קבלו האזנים חוש הראות..
 ד"ה ממשיך, שלשה דרכים שמקבל הדכורא פה. (א) מכח אדר שני
 שמשפיע לניסן של כל השנים. (ב) מכח ניסן, שמשמש כפה
 דדכורא וגלגלתא דנוקבא. (ג) מכח שאומרים מקודש מקודש בכל
 חודש וחודש.

נפלאות מתורתך

[ויקרא א' א']

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר:

פירש"י אליו, למעט את אהרן, רבי יהודה אומר י"ג דברות נאמרו בתורה למשה ולאהרן, וכנגדן נאמרו י"ג מיעוטים, ללמדך שלא לאהרן נאמרו אלא למשה שיאמר לאהרן וכו'.

והדברים נפלאים מאד, מדוע עשה הקב"ה כדבר הזה, להזכיר אהרן בהדיבור, ואחר כך לבזותו ולדחותו על ידי מיעוט, וכן עשה י"ג פעמים. מוטב היה לכתוב בפירוש שהקב"ה דיבר למשה, ואמר לו שיאמר לאהרן.

ונקדים הכתוב (שמות ד' י"ד) ויאמר [ה' אל משה] הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו. וביאר בספה"ק דרשות חתם סופר (ו' אדר, דרוש א') וזל"ק, מה זה שבישר הקב"ה למשה רבינו הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו.

אבל הענין, כי משה רבינו ע"ה הרי סירב בשליחות ואמר כמה אמתלאות, עד שבסוף נאמר לו שידבר הדברים האלה עם אהרן והוא ידבר בעבורו. הנה, גם על זה ישיב משה רבינו ע"ה, כי למסור לו כל דברי השי"ת שיש בהם סודות נפלאות, וללמוד שם אהי"ה והוי"ה יתברך שמו ועשיית האותות הכתובים על המטה שחקוק בו שם המפורש, לזה צריך צילותא.

ואין דעתו של אהרן צלולה לקבל כל זה, כי הוא בא ממצרים מראש גולים, ואיך יקבל כל זה וכו', על כן אמר לו הקב"ה וראך ושמח בלבו, ודברת אליו כל הדברים וגו', ואתי שפיר, כי מתוך שמחת לבו בראותו אותך, יכין לקבל כל הדברים, עכל"ק.

ואפשר להוסיף, שעל ידי זה ההכנעה שהיה לו לאהרן, שהגם שמושה אחיו הצעיר עלה לגדולה ולא הוא, שמח בראיית משה, על ידי זה ההכנעה נזדכך ונעשה ראוי לקבל כל הסודות שמסר הקב"ה למשה.

ומעתה יש לומר דהוא הדין בי"ג דברות הללו, שאמר הקב"ה למשה לומר לאהרן, הוצרך אהרן הכהן להזדככות ולצלילות דעת בשלימות, כדי לקבל דבר ה' מפי משה.

ועל כן עשה הקב"ה בדרך הזה, שי"ג דברות אלו נכתבו למשה ולאהרן, אבל למעשה הקב"ה לא דיבר עם אהרן, ויש מיעוט מיוחד להוציא אהרן. ואפשר שאלו הבושות וזה ההכנעה שקיבל אהרן הכהן, היא שזככה אותו שזככה לצלילות הדעת לקבל דבר ה' מפי משה. ועל כן נאמר דוקא באופן זה של י"ג מיעוטים.

רמיזא דחכמתא

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני ה':

[ויקרא י"ט ל"ב]

איתא בגמרא (ברכות ה.) לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, אם נצחו מוטב ואם לאו יעסוק בתורה, אם נצחו מוטב ואם לאו יקרא קריאת שמע, אם נצחו מוטב ואם לאו יזכור לו יום המיתה, שנאמר ודומו סלה.

עוד אמרו חז"ל (סוכה נג.) יש מהן אומרים אשרי ילדותנו שלא ביישה את זקנותנו, אלו חסידים ואנשי מעשה.

ואיתא בספה"ק לפרש הפסוק מפני שיבה תקום, היינו שתקום לעבוד השי"ת עוד בשנות הילדות, לפני שתגיע לשנות השיבה.

וזהו יש לפרש מפני שיבה תקום, שתעבוד השי"ת בשנות הילדות, ואם יקשה האדם, איך יוכל להלחם נגד היצר הרע כשמתגבר עליו בשנות הילדות בתוקף הרתיחות שלו, על זה בא הרמז, מפני שיבה תקום ראשי תיבות שמ"ת, נוטריקון תורה ש"מע מיתה, שלש עצות שנתנו חז"ל לנצח היצר הרע. ואם תתנהגו כן בימי הילדות והבחרות, אז והדרת פני זקן, תהדרו שנות הזקנה, שאז שתוכלו לומר, אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותינו.

דוֹלָה וּמְשָׁקָה

פּוֹנִי אֲמִירָה נְעִימָה ב'יודיש'

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן:

אויף דער אכטער טאג, האט משה רבינו גערופן אהרן.

אין די הייליגע ספר צבי לצדיק, פרעגט ער אן אינטרעסאנטע קשיא. שטייט פון די הייליגע אריז"ל, אז די נשמה אהרן הכהן שטאמט פון די ספירה וואס הייסט 'הוד', ד.ה. שיינקייט.

אבער הו"ד איז אויך די אותיות אויות דו"ה וואס מיינט טרויער. מיר ווייסן אז די עבודה פון די בית המקדש האט געדארפט געטוהן ווערן מיט גרויס שמחה. פארוואס האט דער אייבערשטער געמאכט אהרן הכהן די כהן גדול, אויב זיין מדה האט אין זיך אויך א ענין פון טרויער.

ענטפערט די הייליגע צבי לצדיק, וועגן דעם איז די חנוכת המשכן אויף די אכטע טאג, ווייל די אות ח' איז בגימטריא 8, און אז מ'לייגט צו א ח' צו דו"ה, ווערט עס די אותיות חדו"ה, ד.ה. פרייד.

קומט אויס, אז דורך דעם וואס די חנוכה המשכן איז געוועהן אויף די אכטע טאג, האט דאס פארזיכערט אז אהרן'ס מדה זאל זיין נאר שמחה און פרייד, און נישט קיין טרויער.

אפשר קען מען צולייגן, אז דאס איז געווען די וויכטיגקייט פון די שיר און געזאנג פון די לויים בשעת מ'האט מקריב געוועהן די קרבנות, ווייל דאס האט אריינגעברנגט א געוואלדיגע שמחה אין די הערצער פון די כהנים, אז זיי זאלן חס ושלום נישט האבן קיין שייכות צו טרויער. *[קידושא רבה]*

בראשית ברא:

אז יוד וואס דינט דער אייבערשטער דארף האבן אמונה און בטחון, אבער אמונה אין בטחון איז נישט גענוג, ער דארף אויך האבן א שטארקע רצון צו דינען דער אייבערשטער, און מאכן פאר אים א נחת רוח.

דוֹלָה וּמְשִׁקָּח

קען מען זאגן א רמז, בראשית בר"א, איז ראשי תיבות א'מונה ב'טחון
ר'צון, אז די דריי מדות זענען די בראשית און די התחלה, פון זיין אן
ערליכע יוד.

[קידושא רבא]

אָרַם